

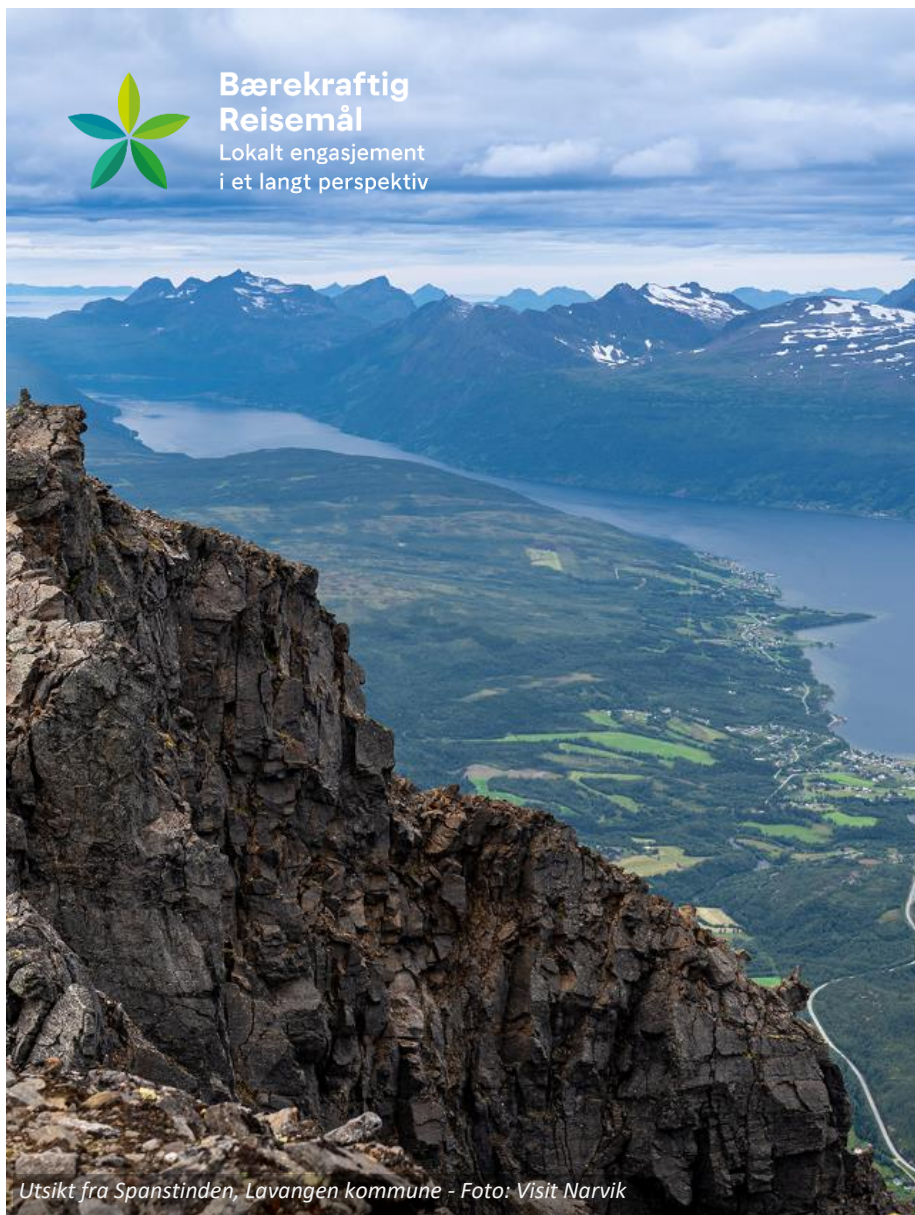

Handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling i Narvikregionen

2022-2025

**Bærekraftig
Reisemål**
Lokalt engasjement
i et langt perspektiv

Utsikt fra Spanstinden, Lavangen kommune - Foto: Visit Narvik

Merket for bærekraftig reisemål

- Merkeordningen «Bærekraftig reisemål» eies av Innovasjon Norge som er ansvarlig for merkeordningen.
- Ordningen er et verktøy for å systematisere arbeidet med bærekraft på et reisemål, og dermed et redskap for utvikling.
- Merket betyr at destinasjonen over tid prioriterer målet om økt bærekraft, ikke at stedet er bærekraftig. Reisemålet må arbeide kontinuerlig med ordningen, og vise en forbedring ved remerking som skjer hvert tredje år.
- Merkeordningen er godkjent av Global Sustainable Tourism Council (GSTC). Norge er dermed ett av få land som har en internasjonalt godkjent nasjonal standard for bærekraft i reiselivet.
- Narvikregionen ble godkjent som bærekraftig reisemål 28. februar 2022. Merket for bærekraftig reisemål er gyldig i tre år fra godkjenning. For å opprettholde merket må reisemålet oppdatere besvarelsen og dokumentasjonen hvert tredje år.
- Denne reviderte handlingsplanen er en del av re-merkingen for 2025

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling er utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge for at kommende generasjoner skal få dekke sine behov.

Vi skal finne løsninger på hvordan vi kan skape verdier og trygge arbeidsplasser basert på tilreisende og besøkende til vår region, uten å ødelegge natur, verdensarv eller for lokalbefolkningen.

Arbeidet baseres på *Ti prinsipper for bærekraftig reiseliv*:

Bevaring av natur, kultur og miljø:

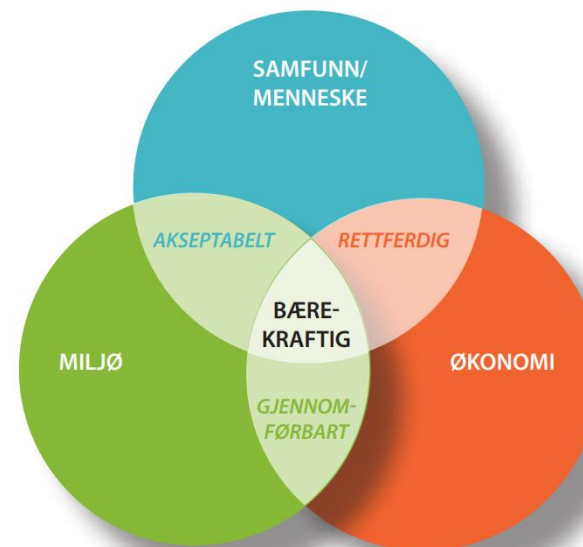
1. Kulturell rikdom
2. Landskapets fysiske og visuelle integritet
3. Biologisk mangfold
4. Rent miljø og ressurseffektivitet

Styrking av sosiale verdier:

5. Lokal livskvalitet og sosial verdiskaping
6. Lokal kontroll og engasjement
7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte
8. Gjestetilfredshet og trygghet, opplevelseskvalitet

Økonomisk levedyktighet:

9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskaping
10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter

Sammenhengen mellom de tre likeverdige bærekraftselementene.

Reinsdyr i Rohkunborri Nasjonalpark, Bardu kommune - Foto: Rohkunborri Nasjonalparksstyre

Tørka «torskhau» på Liland Brygger, Evenes kommune - Foto: Visit Narvik

**Sustainable
Destination**

Merkingen av Narvikregionen som bærekraftig reisemål

- Merkingen av Narvikregionen som bærekraftig reisemål gjelder Bardu, Gratangen, Lavangen, Evenes og Narvik kommune
- Med «destinasjonsledelsen» mener vi kommunene og Visit Narvik i fellesskap, og gjerne i samarbeid med andre sentrale aktører.
- Visit Narvik alene har ikke myndighet eller ressurser til å gjennomføre flere av kravene i merkeordningen, og er dermed avhengig av kommunene for å nå målene.
- Merket kan benyttes av
 - Bardu kommune
 - Gratangen kommune
 - Lavangen kommune
 - Evenes kommune
 - Narvik kommune
 - Visit Narvik
 - Reiselivsbedrifter i nevnte kommuner forutsatt at de:
 - er miljøsertifisert
 - er medlem i Visit Narvik
 - bruker merket sammen med symbolet til Visit Narvik

Visjon & Mål

Overordnet visjon

- Skape en bærekraftig utvikling hvor reiselivet og kommunene samarbeider om å sikre at Narvikregionen investerer i fremtiden. Ta vare på det ekte og uberørte i vår region.
- Legge til rette for tiltak som kommer gjester og lokalbefolkningen til gode. Et godt sted å bo er også et godt sted å besøke!
- Det er vår jobb å sikre at naturen kan nytes av fremtidige generasjoner.

Hovedmålsetting

- Styrke konkurranseevnen til Narvikregionen som reisemål, samt de ulike næringsaktørene.
- Skape en bærekraftig reiselivsutvikling hvor reiselivsnæringa og kommunene samarbeider om å sikre at Narvikregionen er et attraktivt reisemål.
- Sikre at alle som besøker Narvikregionen skal møte bærekraft i hele verdikjeden, med god service og spennende aktiviteter.

Våre tiltaksområder

- Besøksforvaltning og miljøansvar
- Helårsbasert reiseliv og produktutvikling
- Kompetanseheving
- Markedsføring, kommunikasjon og samarbeid

**Bistevas
Mátkemearri**

Besøksforvaltning og miljøansvar

Tiltak	Ansvarlig og medvirkende	Tidsramme	Relevante indikatorer
Utarbeide handlingsplan/strategi for besøksforvaltning for kommunene	Kommunene, Visit Narvik, Midtre Hålogaland Friluftsråd	2022-2023	C2-2-3 C2-1-2 C2-2-2 C4-4-3
Utvikle plan for friluftslivets ferdselsårer	Midtre Hålogaland Friluftsråd, Visit Narvik, kommunene, reiselivsnæringen	2022-2024	
Utarbeide modell for fellesgodefinansiering (f.eks. miljøfond) som kan bidra til å realisere tiltak knyttet til besøksstrategi	Visit Narvik, Futurum (for AURORAL), Smart Narvik, kommunene, Narvikregionens Næringsforening	2023-2024	
Arbeide for å motivere til økt antall miljømerkede og miljøsertifiserte virksomheter i Narvikregionen	Visit Narvik, kommunene	2022-2025	C4-1-5
Motivere alle kommunene til å bli Miljøfyrtårnkommuner, og sertifisere egen virksomhet (minimum administrasjonsbygg)	Visit Narvik	2022-2025	C4-1-2
Tilrettelegge for og motivere medlemsbedriftene i Visit Narvik til å bli miljøsertifisert, herunder konkretisere hvilke miljøsertifiseringsordninger som passer best for de ulike aktørene	Visit Narvik	2022-2025	C4-1-3
Tilrettelegge for og motivere arrangementer i Narvikregionen til å fokusere på miljø og bærekraft, og bli miljøsertifisert	Visit Narvik, kommunene, arrangører	2022-2025	C4-1-3
Motivere aktuelle aktører til å søke merking som Olavsrosa, herunder Nordnorsk Fartøyvernssenter og andre	Visit Narvik, kommunene	2022-2025	C4-1-3
Arbeide for å redusere både stedlige klimagassutslipp og utslipp knyttet til gjesters transport til, fra og på reisemålet. Blant annet gjennom innspill til revidert Masterplan, besøksforvaltningsstrategi, samt innspill til Narvik kommunes mobilitetsplan.	Visit Narvik, kommunene	2022-2023	C3-1
Sette konkrete, langsiktige mål om reduksjon av utslipp knyttet til gjesters transport til, fra og på reisemålet gjennom innspill til besøksforvaltningsstrategi og Narvik kommunes mobilitetsplan	Visit Narvik, kommunene	2022-2023	C3-1-2
Etablere samarbeid med Narvik Havn om å innfri cruise-kriteriene ved merking som bærekraftig reisemål i 2025	Visit Narvik, Narvik Havn	2022-2025	KB-C-E

Utarbeide strategi for Narvikregionen som bærekraftig cruisedestinasjon	Narvik Havn, Visit Narvik	2022-2025	
Utarbeide en strategi for innkjøp og anskaffelser som vektlegger klimavennlighet, miljø og kortreiste varer og tjenester i Visit Narvik (utarbeides i fbm Miljøfyrtårn-remerking).	Visit Narvik	2023-2025	
Oppfordre reiselivsbedrifter og besøkende til å foreta lokale innkjøp av produkter, tjenester og opplevelser basert på områdets natur og kultur.	Visit Narvik	2022-2025	E10-3-1

Helårsbasert reiselivs- og produktutvikling

Tiltak	Ansvarlig og medvirkende	Tidsramme	Relevante indikatorer
Revidering av Masterplan for Narvik som reisemål. - Styrke og utvikle MICE-markedet (møter, insentiver, kongresser og arrangementer) - Fremtidens besøksforvaltning knyttet mot ønskede ferdselsårer for et fremtidig bærekraftig fotavtrykk - By- og stedsutvikling - Definere målgrupper basert på naturgitte forutsetninger og fremtidig utvikling av reisemålet - Definere og tilpasse eksisterende og nye «spydspisser» - Konseptualisering og merkevarestrategi - Trender og utviklingstrekk Ses i forbindelse med Strategi for besøksforvaltning og avgrenses i forhold til reiselivsstrategi	Visit Narvik, Futurum, Narvik kommune	2022-2023	
Utvikle smarte og bærekraftige produkter for lokalbefolkning og tilreisende	Reiselivs/besøksnæringen i samarbeid Visit Narvik	2022-2025	
Jobbe for omforent prismodell på aktiviteter; lavere pris for lokalbefolkning enn turister/tilreisende (bolyst-perspektiv)	Visit Narvik, Reiseliv/besøksnæringen	2022-2025	
Fortsette å benytte opplevelsesverktøy som innovativt verktøy og «personas» for å styrke konkurransekraften og øke verdiskapingen	Reiselivs/besøksnæringen i samarbeid Visit Narvik	2022-2025	

Introdusere utleie og bruk av el-kjøretøy og andre miljøvennlige transportmidler og rekreasjonsutstyr (kajakk, sykkel, etc)	Reiselivs/besøksnæringen i samarbeid Visit Narvik	2022-2025	
Utvikle flere naturbaserte opplevelser og konsepter for topturer	Reiselivs/besøksnæringen i samarbeid Visit Narvik	2022-2025	
Utvikle flere arrangementskonsepter hele året	Reiselivs/besøksnæringen i samarbeid Visit Narvik	2022-2025	
Utvikle attraktive produkter for MICE/forretnings-markedet hele året, ses i sammenheng med revidering av Masterplan	Visit Narvik Event i samarbeid med arbeidsgruppe	2022-2025	
Kartlegge produsenter og interessenter, og iverksette tiltak for økt bruk og formidling av lokal mat/ drikk	Futurum , Visit Narvik, Narvikregionens Næringsforening, kommunene	2022-2025	C1-2
Motivere for at flere lokalmatprodusenter registreres på www.lokalmat.no	Futurum , Visit Narvik, Narvikregionens Næringsforening, kommunene	2022-2025	C1-2-2
Se på mulighet for at flere lokale matprodukter merkes som Spesialitet/Unik smak hos www.norskmatt.no	Futurum , Visit Narvik, Narvikregionens Næringsforening, kommunene	2022-2025	C1-2-3
Fortsette med tiltak for å redusere matsvinn, f.eks. motivere flere til å ta i bruk «To Good To Go»	Futurum , Visit Narvik, Narvikregionens Næringsforening, kommunene	2022-2025	C4-51
Kartlegge status og iverksette tiltak som bidrar til bedre tilrettelegging av opplevelser og fasiliteter for brukergrupper med særskilte behov	Visit Narvik , kommunene, reiselivs/besøksnæringen	2022-2025	D8-3-1
Fortsette å arbeide med å tilgjengeliggjøre informasjon om allmenn tilgjengelighet og tilrettelegging for mennesker med særskilte behov på destinasjonsselskapet nettsider og andre relevante flater	Visit Narvik	2022-2025	D8-3-2
Motivere næringsliv til frivillig søndag- og helligdagsåpne butikker	Visit Narvik , kommunene, reiselivs/besøksnæringen	2022-2025	
Iverksette tiltak fra Risikoanalyse (ROS-analyse) for gjester på reisemålet og ha dialog med beredskapsarbeidet i kommunene:	Kommunene, offentlig myndighet , Visit Narvik	2022-2025	D8-2
Fall fra fjell (til fots) eller ulykke ved skikjøring i fjellet - Ansvarlig markedsføring av fjellturer, informasjon om anbefalte områder, fjellvettregler - Turistinformasjon i Narvik, Ballangen og Kjøpsvik veileder besøkende - Legge til rette for infrastruktur (parkering, avfallshåndtering og skilting/merking) på turer			

Værfaste turister/gjester i fjellet, eller savnede personer i fjellet (ROS-analyse) • Visit Narvik informerer på sin nettside om hva man bør ta hensyn til før man legger ut på tur • Turistinformasjonen i Narvik, Ballangen og Kjøpsvik veileder besøkende • Kommunene ansvarlig for tilrettelegging av nødvendig infrastruktur for utvalgte turområder	Kommunene, offentlig myndighet, Visit Narvik	2022-2025	D8-2
Ulykke med sykkel (ROS-analyse) • Ansvarlig markedsføring av fjellturer og informere om anbefalte områder • Stedlig skilting på utsatte områder	Kommunene, offentlig myndighet, Visit Narvik	2022-2025	D8-2
Ulykke ved bading/svømming/dykking (ROS-analyse) • Sikre redningsbøye på offentlig badeplass – bading og svømming • Merking av vanndybde	Kommunene, offentlig myndighet, Visit Narvik	2022-2025	D8-2
Ulykke ved fjellklatring (ROS-analyse) • Ansvarlig markedsføring av fjellturer og informere om anbefalte områder • Turistinformasjonen i Narvik, Ballangen og Kjøpsvik veileder besøkende	Kommunene, offentlig myndighet, Visit Narvik	2022-2025	D8-2
Ulykke ved snøskred (ROS-analyse) • Visit Narvik og kommunene informerer om skredfare i sine kanaler (nettside og SOME). Vise til aktsomhetskart og skredvarsel • Lag saker på FB og Instagram i topptursesong, f.eks. bruke lokale skiambassadører. • Turistinformasjonen i Narvik, Ballangen og Kjøpsvik veileder besøkende	Kommunene, offentlig myndighet, Visit Narvik	2022-2025	D8-2

Kompetanseheving

Tiltak	Ansvarlig og medvirkende	Tidsramme	Relevante indikatorer
Kartlegge kompetansebehov og lage opplæringsprogram for reiselivsnæringen i et bærekraftperspektiv, samt arbeide for økt jobbkvalitet for ansatte.	Visit Narvik, Narvikregionens Næringsforening	2023-2025	D7.2.1
Motivere til kurs i bærekraftig besøksforvaltning og levende lokalsamfunn.	Visit Narvik	2022-2025	D7.2.1
Gjennomføre undersøkelse mot gjester, eiere av «kommersielle» fritidsboliger, innbyggere og medlemsbedrifter annethvert år (min. hvert 3. år)	Visit Narvik	2023-2025	D6-1-1, D8-1-1, se veiledninger
Utarbeide helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kartlegging av sårbar natur som må ivaretas i områder hvor det er mye besøk (utbygging-s og utfartsområder som utsiktspunkt, hytteområder, veier og stier)	Visit Narvik, kommunene	2023-2025	C2-2.2
Utarbeide besøksstrategi for verdensarv, nasjonalparker, verneområder og andre besøksmål og attraksjoner.	Kommunene, Visit Narvik	2022-2025	C2-2.3
Motivere til økt rekruttering til Fagskolen i Nordland, Reiselivsfag avd. Narvik	Visit Narvik	2022-2025	D7.1.3
Motivere til økt antall lærlinger og fagarbeidere hos medlemsbedrifter og reiselivsbedrifter	Visit Narvik	2022-2025	D7.1.1 D7.1.2
Ta inn lærling hos Visit Narvik	Visit Narvik	2023-2025	D7.1.1
Legge til rette for arenaer for erfaringsutveksling (nettverk)	Visit Narvik, Narvikregionen Næringsforening, kommunene	2022-2025	

Markedsføring, kommunikasjon og samarbeid

Tiltak	Ansvarlig og medvirkende	Tidsramme	Relevante indikatorer
Revidere Visit Narviks strategi og utarbeide tiltaksplan i en prosess som involverer aktørene på reisemålet. Aktuelle kriterier fra «Standard for bærekraftig reisemål 3.0» innarbeides i strategien. Ses også opp mot Masterplan	Visit Narvik	2022-2023	B1-1
Prioritere markeds tiltak mot reisende som gir stor verdiskaping og lav miljøbelastning	Visit Narvik	2022-2025	
Etablere rutiner og iverksette tiltak som sikrer ansvarlig og korrekt markedsføring og god kommunikasjon og formidling av bærekraftbudskap	Visit Narvik	2022-2025	B1-3.1
Kommunisere bærekraft på Visit Narviks hjemmeside, herunder • Synliggjøre sertifiserte og merkede bedrifter • Informere om allmenn tilgjengelighet • Informere gjester og reiselivsbedrifter om fremtidige klimaendringer, risiko og hensyn relatert til reiseliv	Visit Narvik	2022-2025	C4-1.4 C3-2.3
Rullering av Strategisk Næringsplan for Ofoten/Narvik	Futurum, Visit Narvik og øvrig næringsliv	2022-2023	
Orienter kommunestyrene og medlemsbedriftene i Visit Narvik minimum årlig om status i arbeidet med reiselivsstrategien og arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling	Visit Narvik	2022-2025	B1-2.1
Orienter øvrig næringsliv samt innbyggere årlig om status i arbeidet med reiselivsstrategien og arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling	Visit Narvik	2022-2025	
Etablere destinasjonsledelse med ansvar for å koordinere arbeidet med reiseliv, og som sikrer langsiktig oppfølging av arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling	Visit Narvik	2022-2025	A1-1.1 B1-2.2
Avklare hvilke områder det kan samarbeides om på tvers av kommunene når det gjelder planer og strategier som skal utarbeides. -Planer, herunder temaplan reiseliv -Bærekraftig besøksforvaltningsstrategi	Visit Narvik, kommunene	2022-2025	

Etablere faste samarbeidsmøter med kommunene	Visit Narvik	2022-2025	B1.1.2
Etablere faste samarbeids- og kompetansearenaer for å stimulere til vekst og nyskaping i reiselivet.	Futurum , Visit Narvik, Narvikregionen Næringsliv	2023-2025	
Orienterer på faste medlemsmøter og orienteringsmøter om bærekraftig reisemålsutvikling, og vise til konkrete tiltak som gjøres regionalt.	Visit Narvik	2022-2025	B2.1.2
Fremme samarbeid på medlemsmøter: oppfordre til lokalt innkjøp, og samarbeid om opplevelser og produkter, vise til konkrete tiltak andre destinasjoner på medlemsmøter.	Visit Narvik	2022-2025	E10-3

I tillegg til disse tiltakene, viser vi til Analyse av reiselivet i Narvikregionen og rapporten Ringvirkninger av et Alpin-VM i Narvikregionen utført av Menon våren 2022. Begge rapportene peker på potensialet for vekst. Når den reviderte Masterplanen for Narvik foreligger i løpet av 2023, vil også denne være retningsgivende for nye tiltak og prosjekter. For å utløse potensialet kreves det koordinert og målrettet innsats, samt god organisering og samarbeid for å være en konkurransedyktig destinasjon.

